

Z Á Z N A M

**zo zasadnutia Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy o Euratomе
a strategickej RKS pre európske záležitosti zriadenej na ÚJD SR
30. máj 2019, Úrad jadrového dozoru SR, Bratislava**

Účastníci rokovania: Príloha č. 2 záznamu

Program: Príloha č. 1 záznamu

Priebeh a výsledky rokovania:

K bodu 1:

Rokovanie otvoril a viedol Ing. Eduard Metke, CSc., predseda Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy o Euratomе a strategickej rezortnej koordinačnej skupiny pre európske záležitosti (ďalej len „MRKS Euratom“), ktorý privítal všetkých účastníkov.

Rokovanie prebiehalo podľa programu, ktorý je priložený v prílohe č. 1.

K bodu 2:

Žiadne úlohy neboli dohodnuté.

K bodu 3:

3. 1 Oznámenie EK k efektívnejšiemu a demokratickejšiemu rozhodovaniu v oblasti energetiky a klímy – reforma Zmluvy o Euratomе (ÚJD SR/MH SR a ďalší)

Pán Pavlovič z ÚJD SR informoval, že začiatkom apríla 2019 Európska komisia (ďalej len „Komisia“) publikovala *Oznámenie k efektívnejšiemu a demokratickejšiemu rozhodovaniu v oblasti energetiky a klímy*, z ktorého vyplýva snaha o zmenu a demokratizáciu rozhodovacích procesov v rámci Zmluvy o Euratomе, a to najmä lepšie zapojenie Európskeho parlamentu a verejnosti. Uvedené so sebou prináša riziko otvorenia i vecných článkov a celkovú reformu Zmluvy o Euratomе. Takýto prístup SR nepodporuje, a to aj vzhľadom na aktivity protijadrových krajín a skupín, ktorých snahou je zredukovať použitie jadra v rámci energetického mixu na minimum. Už pri prijímaní Lisabonskej zmluvy bola Komisia aktívna týmto smerom a z tohto dôvodu podobne zmýšľajúce krajiny k jadrovej energii (FR, UK, SK, CZ, HU, atď.) vytvorili v Bruseli tzv. like minded group, ktorá je aktívna doteraz a snažila sa Komisii vysvetliť, že súčasne existujúce legislatívne i nelegislatívne nástroje v tejto oblasti sú postačujúce. Uvedené potvrdil i pán Kuchta, ktorý doplnil, že aj v rámci príprav zasadnutia formácií Rady sa k tejto téme MH SR stretáva s partnermi V4, ktorí sú podobného názoru a reformu Zmluvy Euratom nepodporujú. Pán Pospíšil dodal, že napríklad vo vzťahu k čl. 98 Zmluvy o Euratomе je potenciálne riziko, že nakoľko neexistuje v súčasnosti nástroj na EÚ úrovni k problematike,-

-zodpovednosti za jadrovú škodu, čo mnohé členské štátu EÚ kritizujú, nie je vylúčené, že po otvorení Zmluvy o Euratomе sa vstúpi do tejto oblasti až na úrovni sekundárnej legislatívy.

Záverom bolo skonštatované, že SR nepodporuje reformu Zmluvy o Euratomе. Túto skutočnosť je potrebné deklarovať aj na iných rôznych medzinároných fórách.

3.2 Informácie z Agentúry pre zásobovanie (ESA) (MH SR)

Zástupca MH SR, pán Kuchta uviedol, že posledné rokovanie Poradného výboru ESA (Advisory Committee ESA) sa uskutočnilo v Luxemburgu dňa 21. 3. 2019. Predmetom rokovania boli predbežné kapitoly Výročnej správy za rok 2018. Výročná správa má byť oficiálne publikovaná v júni 2019. Bola prerokovaná analýza vykonaná pracovnou skupinou o možnostiach a potrebe produkcie nízko-obohatenejho uránu do 19,75% v EÚ. Správa konštuje, že je dopyt po tomto materiáli. V rámci EÚ sú výrobné možnosti a cena závisí od požadovanej veľkosti produkcie. Situácia bude ďalej monitorovaná. Správa bola prijatá. ďalej v rámci Poradného výboru bola diskutovaná aj problematika zmlúv na dlhodobé skladovanie resp. definitívne ukladanie vyhorelého paliva. ESA pre tieto situácie uvažuje o spracovávaní kontraktov na takéto služby. S prihliadnutím na charakter služby a prípadnú zmenu majiteľa jadrového materiálu je potrebné uplatniť rôzne články a postupy podľa Zmluvy o Euratom. ESA bude konkrétnie typové situácie riešiť s právnymi službami Komisie a problematika by mala byť znova prediskutovaná v Poradnom výbere ESA. Záverom p. Kuchta informoval o personálnych zmenách, ktoré sa uskutočnili v apríli 2019. **Novou riaditeľkou ESA sa stala p. Agnieszka Kaźmierczak.**

3.3 Program Horizont 2020 - najnovší vývoj (MŠVVaŠ SR)

- Euratom Program Committee Fusion (MŠVVaŠ SR)**

Zástupkyňa z MŠVVaŠ SR p. Rusinová informovala, že posledné zasadnutie Programového výboru Euratom v konfigurácii jadrová syntéza (Fusion) zo dňa 6.11.018 sa venovalo najmä detailom návrhu **Pracovného programu 2019-2020**: návrhu spoločného programu EUROfusion a definovania podmienok pre kontrakt umožňujúci ďalšiu prevádzku termonukleárneho reaktora JET, ktorý je umiestnený v UK (Culham).

Financovanie JETu v súvislosti s Brexitom (predĺženie kontraktu alebo nový kontrakt). UK delegácia opakovane prehlásila, že má záujem plniť si svoje finančné záväzky aj po Brexite (napr. z pozície tretej krajiny).

EK a Rada EÚ (Spoločná PS pre výskum a atómové otázky) sa cca od marca 2019 venujú príprave nového programu Euratom 2021-2025 (Výskumný a vzdelávací program Euratom). V oblasti Fusion EK navrhuje zakomponovať aj **inštitucionálne partnerstvá**, ako jeden zo spôsobov riešenia projektov (zosúladenie implementačných nástrojov programu Euratom 2021 - 2025 a Horizontu Európa, Rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie 2021 - 2027. Zatiaľ nie je isté, či bude zavedenie inštitucionálnych partnerstiev pre konzorcium EUROfusion výhodné.

Návrh financovania projektu ITER po r. 2021. AT, LU a MT uprednostňujú financovanie obnoviteľných zdrojov energie. Novým problémom je nesúhlas s textom jedného z úvodných ustanovení recitálu 10, podľa ktorého „*finančie určené na projekt ITER budú plnou mierou (t.j. 100 %) prispievať k plneniu cieľov opatrení na zníženie dopadu klimatických zmien a plnenie Parížskeho dohovoru*“. Nesúhlas najmä AT a LU(+DE). Diskusie s cieľom vyriešiť tento problém prebehnú na vyššej politickej úrovni (COREPER 1).

- Euratom Program Committee Fission (VUJE, a. s.)**

Pán Hatala z VUJE, a. s. informoval, že **pracovný program EURATOM na r. 2019 - 2020** sa časovo dotahuje na trvanie rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont 2020

(z 5 na 7 rokov), dopĺňa ho a poskytuje financovanie aktivít v jadrovom výskume. Dokument je k dispozícii je na webovej stránke:

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2018-2020/euratom/j2020-wp1920-euratom_en.pdf

Obsahuje výzvu na podávanie vhodných projektových návrhov v 17 tematických oblastiach výskumu jadrového štiepenia a radiačnej ochrany so žiadostou o ich financovanie z EURATOM-u. Okrem tohto uvádza 10 „other action“ ako sú granty pre konkrétnych prijímateľov (JHR, EJP pre výskum fúzie, JET, ...) ocenenia v inovačnej súťaži.

VUJE spolupracuje na príprave 4 návrhov výskumných a inovačných projektov (RIA; 100% sadzba príspevku EK) v pozícii člena konzorcia – partnera. Návrhy projektov sa predkladajú elektronicky. „Online submission service“ Komisie je k dispozícii pre **podávanie projektových návrhov od 15. 5. 2019 do 25. 9. 2019.** Výsledky hodnotenia budú známe do 25. 2. 2020 a grantové zmluvy budú podpísané najneskoršie 25. 5. 2020.

O ďalšom vývoji v rámci obidvoch bodov sa bude informovať na jesennom zasadnutí MRKS Euratom.

3.4 Informácia zo zasadnutia Európskeho jadrového fóra (ENEF) (MH SR)

Pán Krajmer spolu s pánom Kuchtom informovali, že v dňoch od **29. do 30. mája 2019** sa v Prahe uskutočnilo **14. zasadnutie Európskeho jadrového fóra.** Toto fórum je z medzinárodného hľadiska považované za jedno z najprestížnejších politicko-odborných fór zameraných na jadrovú energetiku a jediné jadrové fórum, ktoré organizuje Európska komisia. Zúčastnili sa ho predsedovania vlád SR i ČR, ministri, zástupcovia EÚ inštitúcií, ďalších medzinárodných inštitúcií, predstaviteľia jadrového priemyslu, atď. V rámci politického panelu premiér Pellegrini uviedol, že jadro je pre SR neochvejným pilierom energetického mixu. Kriticky sa postavil k nedostatočnej podpore jadrovej energie a vyjadril svoje výhrady voči možnej revízii Zmluvy o Euratome a i voči povahе verejnej diskusie v Rakúsku ohľadom dostavby EMO 3, 4. Tu zdôraznil, že na prvom mieste je bezpečnosť a ubezpečil o splnení medzinárodne platných kritérií. Ďalej boli na tomto fóre diskutované dve témy, prvá s názvom „*Riadenie starnutia a dlhodobá prevádzka jadrových elektrární v Európe – výzvy a príležitosti*“ a druhá s názvom „*Dlhodobá stratégia 2050*“ zameraná na dlhodobú strategickú víziu pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo do roku 2050 a na rolu jadrovej energetiky v nej.

ENEF preukázal vysokú úroveň jednotlivých príspevkov a následných diskusií z oblasti riadenia starnutia a dlhodobej prevádzky jadrových zariadení a k zdieľaniu aktuálnych informácií o rolách jadrovej energie v energetickom mixe v súčasnosti a do nasledujúcich dekád. Počas zasadnutia ENEF sa uskutočnili bilaterálne rokovania na najvyššej úrovni.

Ďalšie rokovanie ENEF sa uskutoční na budúci rok v Bratislave.

3.5 Plánovanie misie ARTEMIS/IRRS – plnenie povinností podľa smernice Rady 2011/70/Euratom (ÚJD SR/MH SR/NJF)

V rámci tohto bodu pán Pavlovič uviedol, že **povinnosť vykonat' misiu ARTEMIS vyplýva z príslušných ustanovení smernice Rady 2014/87/Euratom.** Následne bol diskutovaný spôsob akým je možné misiu vykonať, t. j. cestou samostatnej misie alebo spolu s misiou IRRS. V počiatkoch bol trend pozývať expertov Medzinárodnej organizácie pre atómovú energiu (MAAE) na misie naraz a robiť tak kombinovanú misiu, avšak prax ukázala,

že je vhodnejšie misie rozdeliť, a týmto smerom pôjde aj SR. Pán Kövér informoval, že v marci 2019 sa v MAAE na tému prípravy misie ARTEMIS uskutočnil workshop. Zároveň pán Pavlovič uviedol, že je vydaný nový návod MAAE na realizáciu misií IRRS. Následne bolo dohodnuté, že ďalšie detaily organizačno-finančného charakteru vo vzťahu k misii ARTEMIS budú diskutované po rokovaní MRKS Euratom na koordinačnom stretnutí dotknutých subjektov. Z tohto stretnutia bol vypracovaný samostatný záznam.

K bodu 4 - Rôzne/Diskusia:

- **ÚPV SR – čl. 16 Zmluvy o Euratom**

Pani Marčoková (ÚPV SR) sa nemohla zúčastniť zasadnutia zo zdravotných dôvodov. Na základe jej pokynov p. Rácová prečítala informáciu, ktorá je priložená v prílohe č. 3 záznamu.

K bodu 5 - Záver:

Na záver p. Metke podľakoval všetkým za účasť a zároveň vyjadril presvedčenie, že aj v budúcnosti bude pokračovať dobrá spolupráca všetkých členov.

Ďalšie zasadnutie MRKS Euratom sa uskutoční predbežne **v mesiaci október/november 2019** na ÚJD SR v Bratislave a bude opäť koordinované so strategickou RKS.

V Bratislave, dňa 30. 5. 2019

Zapísala: Ing. Jarmila Rácová

Schválil: Ing. Eduard Metke, CSc.

Zoznam najviac používaných skratiek v texte:

ATO	-	pracovná skupina pre atómové otázky
ARTEMIS	-	Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel (MAAE/IAEA)
ČS	-	členské štáty
EK/Komisia	-	Európska komisia
ENEF	-	Európske jadrové fórum
ESA	-	Agentúra pre zásobovanie
EÚ	-	Európska únia
EURATOM	-	Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
EP	-	Európsky parlament
IRRS	-	Integrated Regulatory Review Service (MAAE/IAEA)
JAVYS	-	Jadrová a vyrád'ovacia spoločnosť
JE	-	jadrová elektráreň
MAAE/IAEA	-	Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu
MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva SR
MŠVVaŠ SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MRKS	-	medzirezortná koordinačná skupina
PS	-	pracovná skupina
RAO	-	rádioaktívny odpad
RKS	-	rezortná koordinačná skupina
SE	-	Slovenské elektrárne
SR	-	Slovenská republika
ÚJD SR	-	Úrad jadrového dozoru SR
ÚPV SR	-	Úrad priemyselného vlastníctva SR
VJP	-	vyhoreté jadrové palivo

Skratky 28 ČS EÚ:

AT – Rakúsko, BE – Belgicko, BG – Bulharsko, CY – Cyprus, CZ – Česká republika, DE – Nemecko, DK – Dánsko, EE – Estónsko, GR/EL – Grécko, ES – Španielsko, FI – Fínsko, FR – Francúzsko, HU - Maďarsko, HR – Chorvátsko, IE - Írsko, IT – Taliansko, LU – Luxembursko, LT – Litva, LV – Lotyšsko, MT – Malta, NL – Holandsko, PL – Poľsko, PT – Portugalsko, RO – Rumunsko, SE – Švédsko, SI – Slovinsko, SR/SK – Slovenská republika, UK – Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

P R O G R A M

**rokovania zasadnutia MRKS Euratom a strategickej RKS
30. 5. 2019, Úrad jadrového dozoru SR v Bratislave**

- 1. Úvod**
- 2. Kontrola plnenia úloh vyplývajúcich zo záverov z predchádzajúceho zasadnutia**
- 3. Informácie v rámci nasledujúcich aktuálnych oblastí:**
 - 3.1 Oznámenie EK k efektívnejšiemu a demokratickejšiemu rozhodovaniu v oblasti energetiky a klímy – reforma Zmluvy o Euratome (ÚJD SR/MH SR a ďalší)**
 - 3.2 Informácie z Agentúry pre zásobovanie (ESA) (SE, a. s./MH SR)**
 - 3.3 Program Horizont 2020 - najnovší vývoj (MŠVVaŠ SR)
a) Euratom Program Committee Fission (p. Hatala – VUJE, a. s.)
b) Euratom Program Committee Fusion (MŠVVaŠ SR)**
 - 3.4 Informácie zo zasadnutia ENEF (MH SR)**
 - 3.5 Plánovanie misie ARTEMIS/IRRS – plnenie povinností podľa smernice Rady 2011/70/Euratom (ÚJD SR/MH SR/NJF)**
- 4. Rôzne/Diskusia**

Podľa rozdelenia gestorstva/spolugestorstva k jednotlivým článkom Zmluvy o Euratome informácie z jednotlivých rezortov o aktuálnych otázkach
- 5. Záver**

**Zasadnutie MRKS Euratom a strategickej RKS pre EZ na ÚJD SR
30. mája 2019, Úrad jadrového dozoru SR, Bratislava**

ZOZNAM ÚČASTNÍKOV

Ministerstvo hospodárstva SR

Ľubomír KUCHTA

Michal KRAJMER

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Iveta RUSINOVÁ

Ministerstvo spravodlivosti SR

Július HANDLOVSKÝ

Ministerstvo vnútra SR

Aleš FILIP

Ministerstvo financií SR

Dagmar MRÁZIKOVÁ

Ministerstvo zahraničných vecí a eur. záležitostí SR

Mária ŽATKOVÁ

Úrad vlády SR

Denisa MIŠÍKOVÁ

Národný bezpečnostný úrad

Klaudia TÓTHOVÁ

Správa štátnych hmotných rezerv SR

Silvia ZAREMBOVÁ

Jadrová a vyradňovacia spoločnosť, a. s.

Aladár BETÁK

Národný jadrový fond

Miroslav KöVÉR

VUJE, a. s.

Branislav HATALA

ÚJD SR: Eduard METKE – podpredseda úradu
Peter PAVLOVIČ – riaditeľ odboru 210
Martin POSPÍŠIL – riaditeľ odboru 230
Jarmila RÁCOVÁ – odbor 210
Jakub KONEČNÝ – odbor 210
Miroslav ZEMAN – sekcia 200
Michal MAKOVNÍK – odbor 220

Zasadnutie Medzirezortnej koordinačnej skupiny (Euratom) – 30. máj 2019

V zmysle uznesenia vlády SR č. 442 zo 17. mája 2006 je Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky zodpovedný za plnenie povinností, ktoré členským štátom ukladá čl. 16 Zmluvy Euratom, t. j. oznamovať Komisii obsah prihlášok z oblasti jadrovej energetiky a podanie prihlášok, ktorých predmet priamo súvisí s rozvojom jadrovej energetiky.

V období od posledného zasadnutia Medzirezortnej koordinačnej skupiny (od 3. decembra 2018) úradu

- neboli podané **žiadne prihlášky z oblasti jadrovej energetiky** (t. j. prihlášky, ktorých obsah je členský štát v zmysle čl. 16(1) Zmluvy Euratom povinný oznámiť Komisii), a
- boli podané **dve prihlášky, ktorých predmet priamo súvisí s rozvojom jadrovej energetiky** (t. j. prihlášky, ktorých podanie je členský štát v zmysle čl. 16(2) Zmluvy Euratom povinný oznámiť Komisii) – patentová prihláška zn. spisu PP 50034-2018 a prihláška úžitkového vzoru zn. spisu PÚV 50071-2018.

Bibliografické údaje patentovej prihlášky zn. spisu PP 50034-2018:

Názov: Obežná lopatka pre posledný stupeň parnej turbíny jadrovej elektrárne a nízkotlaková parná turbína obsahujúca túto lopatku

Dátum podania prihlášky: 19. 7. 2018

Prihlasovateľ: Doosan Škoda Power, s.r.o., Tylova 1/57, 301 28 Plzeň, Česká republika

Pôvodca vynálezu: Turinský Miloslav, Synáč Jaroslav, Šlouf Josef

Bibliografické údaje prihlášky úžitkového vzoru zn. spisu PÚV 50071-2018:

Názov: Obežná lopatka pre posledný stupeň parnej turbíny jadrovej elektrárne a nízkotlaková parná turbína obsahujúca túto lopatku

Dátum podania prihlášky: 19. 7. 2018

Prihlasovateľ: Doosan Škoda Power, s.r.o., Tylova 1/57, 301 28 Plzeň, Česká republika

Pôvodca technického riešenia: Turinský Miloslav, Synáč Jaroslav, Šlouf Josef

Poznámka: PP 50034-2018 a PÚV 50071-2018 sa týkajú toho istého riešenia a boli podané tým istým prihlasovateľom, pričom PÚV 50071-2018 bola 2. apríla 2019 zverejnená a jej zverejnenie bolo oznámené vo Vestníku Úradu priemyselného vlastníctva SR č. 4/2019 (pozrite pripojené pdf zverejnenej prihlášky).

Úrad oznámił podanie týchto prihlášok Európskej komisii (generálnemu riaditeľstvu pre energiu a dopravu). Podľa čl. 16 ods. 2 Zmluvy Euratom Komisia môže členský štát požiadať, aby jej bol oznamený aj obsah prihlášok, ktorých predmety priamo súvisia s rozvojom jadrovej energetiky. Takúto požiadavku si Komisia vo vzťahu k prihláškam PP 50034-2018 a PÚV 50071-2018 zatiaľ neuplatnila.